

Kázeň z evanjelických služieb Božích v Bratislave (NK), 29. 11. 2020, 8.30 h
1. adventná nedeľa, epištola: Rímskym 13, 10 – 14; ES 15, 18, 8; A 9

Téma: [Advent – Božie ťaženie proti temnote](#)

[Ján 1, 5](#): „*To svetlo svieti v tme, ale tma Ho nepohltila.*“ ...

[Ján 8, 12](#): (Pán Ježiš povedal): „*Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.*“

Milí bratia a milé sestry!

Naše slovo „advent“ pochádza z latinského výrazu „**adventus**“ – „**príchod**“, výrazu označujúceho príchod Pána Ježiša Krista. **V súčasnosti** je advent obdobie príprav na Vianoce, ktoré má **4 nedele**. No nebolo to tak v minulosti vždy a dokonca ani v súčasnosti nie. V gréckokatolíckej cirkvi trvá predvianočné prípravné obdobie (Filipovka) 40 dní (t. r. od 15. 11.)

Slávenie adventu sa spomína už **v 5. storočí v Ríme, či v 6. storočí vo Francúzsku**. Podľa historických záznamov **bolo vtedy 6 adventných nediel**. Až okolo r. 600 došlo v cirkvi k skráteniu adventného obdobia na 4 nedele. Každá mala symbolicky predstavovať 1000 rokov. [4 nedele symbolizovali dovedna 4000 rokov čakania na Spasiteľa od vyhnania prvých ľudí z raja. – 4000 rokov pred narodením Spasiteľa Ježiša, keď ľudstvo kráčalo v temnotách.](#)

To vyjadrovali aj adventné piesne na motívy prorockých biblických textov, zvané **roráty**. K najznámejším z nich patrí spev: *Rosu dajte nebesá*. Vy, najstarší, si pamätáte, že **roráty**

sa začínali spievať už pred svitaním a mali ľuďom pripomínať, že pred príchodom Mesiáša „svet vo tmách chodil“.

V Evanjeliu podľa Jána a aj v niektorých ďalších textoch Biblie (R 13, 12b – 14a) [tma a svetlo, noc a deň nepredstavujú iba časový údaj](#), nejde iba o fyzikálne veličiny. Tma i svetlo [majú predovšetkým duchovný rozmer](#). Tma, noc, temnota značí dezorientáciu, stratu nádeje. Predstavuje čas, v ktorom vládnu mocnosti temna, zloby, násilia. **Keď bol Pán Ježiš ukrižovaný, nastala na poludnie – za bieleho dňa, tma po celej zemi**, slnko sa na tri hodiny zatmilo (L 23, 44 – 45). Ježišov život vyhasínal – biblicky povedané: Slnko spravodlivosti prestalo svietiť. Kristus na kríži – cítiac sa opustený Bohom – sa modlil: „*Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?*“ (Mt 27, 46) Ježiš zomiera, Boh odvrátil svoju tvár, **uprostred dňa nastala temnota. To naznačuje hrozné dôsledky hriechu a stratu nádeje. Kde prestáva svietiť Kristus – Slnko spravodlivosti, tam vládne tma, tam panuje beznádej**, tam sa šíri strach a zúfalstvo.

V tme má nám ľuďom dôjsť, že bez svetla žiť nemôžeme, že svetlo nevyhnutne potrebujeme. V tme nám má dôjsť, že svetlo nie je samozrejmé.

Východiskom je túžiť po svetle. Hľadať svetlo. Žiť vo svetle. Božie slovo pripomína: „**V tom je láska, že nie my sme milovali Boha, ale že On miloval nás a poslal svojho Syna ako obeť zmierenia za naše hriechy.**“ (1J 4, 10)

Dobrou – radostnou správou, evanjeliom je, že Božie slovo hovorí **o Božom ťažení proti tme**. Ján hneď v úvode evanjelia (1, 5) spomína Božie ťaženie proti temnote. [Advent je o Božom ťažení proti temnote.](#)

Dnes, v období, ktoré – čo sa dĺžky slnečného svitu týka – patrí k najtemnejším v roku, **rozsvetujeme na adventnom venci prvú sviecu. Prvú sviecu z toho svetla, ktoré svieti v tme. Je to krásny symbol túžby byť vymanení z tmy, ktorá svetlo nepohltí.**

Prvá svieca na adventnom venci nám pripomína nový deň, nový začiatok, svetlo, ktoré nám Pán dáva. Nádej do našich životov. Túžime po Božom svetle, ktoré je predpokladom a podmienkou života. Žalmista (Ž 36, 10) vyznáva: „*U Teba (Bože) je prameň života a v Tvojom svetlo svetlo vidíme*“.

„Svetlo svieti v tme, ale tma ho nepohltila.“

Niektorí biblisti prekladajú tento výrok inak: „*Svetlo svieti v tmách, ale tmy ho neprijali*“ – neobsiahli, zabarikádovovali sa pred ním. Tma však nedokáže pohltiť svetlo tak, aby ho premohla a uhasila. Možno na chvíľu dokáže tma svetlo zastrieť, no nemá šancu ho premôcť. Myšlienka, že tmy svetlo neprijali, je proti prírodným zákonom. Ide o niečo nadprirodzené, nie však v kladnom zmysle. Ak je niečo proti fyzikálnym zákonom a je to negatívne: tmy neprijali Božie svetlo – potom nejde o zázrak, ale o perverziu.

Každopádne, [tma je na svetlo krátka.](#) To vyjadrujú aj sviece na adventnom venci: **svetla postupne pribúda a na Vianoce máme záplavu svetla**, máme byť osvietení svetlom Pánovej slávy (por. L 2, 9b).

[Adventné sviece nás smerujú k tomu najkrajšiemu svetlu – k pravému, skutočnému svetlu prichádzajúcemu na svet. Tým svetlom je Pán Ježiš Kristus.](#) On je svetlo, ktoré prišlo na svet rozptýliť temnoty hriechu a vyžarovať pravdu a lásku Boha.

Ježiš o sebe povedal: „*Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.*“ Pripomeňme, že **tento výrok vyslovil počas slávností stánkov. Išlo o jeden z veľkých židovských sviatkov. Trval 8 dní. V jeho posledný večer jeruzalemský chrám žiaril osvetlený svetlom.** Ľudia zhromaždení na slávnosti mali uprostred noci jasné svetlo. A tu Pán Ježiš, až provokačne, presmeruje pohľad účastníkov slávností od žiarivo osvetleného chrámu na seba. Vraví, že **až On, Ježiš, dáva to, o čom si vyvolený izraelský národ myslel, že to vlastní** (Iz 60, 1). A [nielenže to dáva, ale Pán Ježiš sám je týmto svetlom.](#) V Božej autorite („Ja som“ – por. 1M 3, 14; 2M 20, 2) potvrdzuje existenciu a pravosť tohto daru.

Zapálením 1. adventnej sviece sa „rodí“ aj **nový cirkevný rok. Začína v ponurom období, keď je málo slnečného svetla**, čo nejednému človeku spôsobuje depresívnu náladu. **Protiklad tmy a svetla je obrazom pre Boží príchod do temného sveta,**

pre Božie ťaženie proti tme. Tme, ktorá je na svetlo krátka. Svetlo víťazí nad tmou, život nad smrťou. **S príchodom Pána Ježiša prišlo do sveta veľké svetlo, ktoré v nás zapaluje mnohé malé svetielka viery a prináša nám dar večného života. Kristovo svetlo, večný život môže mať každý, kto sa pred ním neuzatvára, kto sa mu otvára: (Boh) „chce, aby všetci ľudia boli spasení a poznali pravdu“ (1Tim 2, 4). No či toto svetlo uznáme alebo odmietneme, to svetlo svieti v tme.**

Svieti tak, že rozdeľuje dobré a zlé. Je prenikavejšie ako meč ostrý z oboch strán. Kto sa postaví do tohto svetla, je súdený – je ním preniknutý až do „rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špikov a je schopné posudzovať hnutie a zmýšľanie srdca“ (Žid 4, 12). Kto patrí Kristovi, ten sa bez výhrad postaví do tohto svetla, dá Pánovi o sebe všetko odhaliť všetko odhaliť, lebo vie, že **iný ako pravdivý – úprimný vzťah k Pánovi, nemá zmysel.** Komu sa Ježiš stal Pánom, bude chodiť v Jeho svetle. Aj zákonníci a farizeji boli osvietení Kristovým svetlom, ale – až na výnimky – z neho ušli. Znovu zapadli do temnôt, z ktorých ich chcel Pán vyslobodiť.

Kto Ježiša nasleduje – kto verí Jeho slovám a podľa nich aj koná, nebude chodiť v tme. Nebude ňou ovládaný. Pánom zažaté svetlo viery v nás má svietiť v tme, zaháňať temnotu hriechu, pochybností, obáv, temnotu malovernosti, zlomyseľnosti.

Advent je o Božom ťažení proti temnote.

I my sa máme k tomuto ťaženiu proti temnote pripojiť – zriekať sa toho, čo Boh pokladá za temné.

Žiť ako za denného svetla (R 13, 13) – byť pravdivými ľuďmi. Nie vlastnými silami, ale svetlom, ktoré nám daroval Pán, premáhať tmu.

Veď advent nie je len pripomenutím Pánovho príchodu na prvé Vianoce, ale pripomína, že sa čas sa kráti. Blíži druhý príchod Pána Ježiša Krista.

Keď Ježiš prišiel prvý raz, **narodil sa ako bezmocné dieťa.** Videlo Ho len niekoľko ľudí na betlehemských pastvinách. Keď Ježiš **príde druhý raz, udeje sa to v sláve a ako mocný Pán** príde súdiť svet; uvidia Ho a sklonia sa pred Ním všetci (por. Filip 2, 10).

Adventný veniec teda nie je len symbolom radosti z blížiacich sa Vianoc, ale **aj symbolom radostného očakávania nového adventu – Kristovho druhého príchodu.** V súvisi s ním Pán Ježiš hovorí: „*Drž to, čo máš, aby ti nikto nevzal veniec!*“ (Zjav 3, 11b)

Nezaobchádzajme ľahkovážne s pokladom, ktorý nám Pán daroval, aby sme oň neprišli. Zotrvejme vo viere v Pána, ktorý je naším svetlom a nás „*povolal z tmy do svojho predivného svetla*“ (1Pt 2, 9b). Amen.

Použitím myšlienok Svatopluka Karáska a iných prameňov: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**